

Nr 26

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående besiktningsveterinärernas vid kontrollslakterier anställningsförhållanden m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln (p. 84) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning vid kontrollslakterier för budgetåret 1962/63 beräkna ett förslagsanslag av 2 818 000 kr.

I en den 6 april 1962 dagtecknad, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 157, har Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa personalförteckning för besiktningsveterinärorganisationen i enlighet med vad i propositionen förordats, *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente och statens allmänna tjänstepensionsreglemente, som påkallas i anledning av besiktningsveterinärorganisationens förstatligande, ävensom utfärda de övergångsbestämmelser, som må bli erforderliga i anslutning därtill, *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de föreskrifter och vidta de åtgärder i övrigt, som erfordras för att genomföra de framlagda förslagen, *dels ock* till Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning vid kontrollslakterier för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 2 818 000 kr.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat de till utskottet hänvisade motionerna I: 722 av herr Nilsson, Ferdinand, m. fl. och II: 871 av herr Grebäck m. fl., i vilka likalydande motioner hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 157 måtte besluta, att kostnaderna för de vid kontrollslakterier statligt anställda besiktningsveterinärernas löner, pensioner, traktamenten och övriga anställningsförmåner skall bestridas av statsverket i enlighet med vad i motionerna har anförts.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna torde utskottet få hänvisa till motionen II: 871.

I propositionen nr 157 har lämnats en redogörelse för *dels* nuvarande förhållanden i fråga om den offentliga köttkontrollen i riket (s. 3—4), *dels* en av särskilt tillkallad sakkunnig den 23 november 1960 avlämnad promemoria med förslag rörande anställningsförhållandena m. m. för besiktningsveterinärerna vid kontrollslakterierna (s. 4—8), *dels ock* däröver avgivna remissyttranden (s. 8—9). Utskottet tillåter sig beträffande det närmare innehållet i förenämnda avsnitt hänvisa till propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Köttbesiktningen och den veterinära kontroll i övrigt, som åvilar besiktningsveterinärerna, utgör ett viktigt led i den fortlöpande livsmedelshygieniska övervakningen. Att besiktningsveterinärernas arbete kan fortgå störningsfritt är därför ett betydande samhälleligt intresse. Det är också betydelsefullt, att ifrågavarande befattningshavare inte kommer i ett för deras verksamhet ofördelaktigt beroende av sina arbetsgivare inom slakteribranschen. Denna synpunkt framhölls särskilt av 1959 års riksdag vid behandlingen av frågan om ny lag om köttbesiktning m. m. Riksdagen anslöt sig till tredje lagutskottets uttalande, enligt vilket det förutsattes, att besiktningsveterinärerna — hur deras anställningsförhållanden i övrigt än ordnades — skulle erhålla en sådan ställning, att de i sitt arbete som kontrollorgan kunde inta en fullt fri och självständig hållning.

Mot denna bakgrund ansluter jag mig i likhet med remissinstanserna till utredningens förslag att besiktningsveterinärerna vid kontrollslakterierna skall ha statlig anställning. Statliga tjänster för verksamheten (*besiktningsveterinärorganisationen*) bör inrättas från och med den 1 juli 1962. Besiktningsveterinärorganisationen bör sortera direkt under veterinärstyrelsen.

Angående avlöningsförmånerna för innehavare av de nya statstjänsterna har överläggningar ägt rum mellan företrädare för jordbruks- och civildepartementen samt vederbörande personalorganisationer. Vad jag beträffande dessa förmåner föreslår i det följande har den 23 mars 1962 godtagits av organisationerna.

Jag förordar, att för budgetåret 1962/63 inrättas 56 tjänster å extra ordinarie stat, varav 42 med tjänstebenenämningen förste besiktningsveterinär och 14 med tjänstebenenämningen besiktningsveterinär. Tjänsterna bör lönegradsplaceras sålunda:

Antal	Tjänstebenenämning	Lönegrad	Särskilt årsarvode, kr.
6	förste besiktningsveterinär	A 26	4 800
5	förste besiktningsveterinär	A 26	2 400
5	förste besiktningsveterinär	A 26	
26	förste besiktningsveterinär	A 25	
14	besiktningsveterinär	A 23	

Härutöver bör Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, veterinärstyrelsen äga inrätta erforderligt antal extratjänster i angivna lönegrader eller i lönegrad A 21 samt anställa besiktningsveterinärer, på hel- eller deltid, med arvode motsvarande lönen i löneklass A 21. Som kompensation till viss del för kontantlöneminskningar, som nuvarande innehavare av icke-statliga besiktningsveterinärbefattningar kan komma att åsamkas genom ifrågavarande omläggning, bör vidare personliga lönetillägg få tillerkännas blivande innehavare av de statliga tjänsterna. Jag beräknar, att för dylika lönetillägg — avsedda för 25 befattningshavare — skall erfordras cirka 100 000 kr. för budgetåret 1962/63. Tilläggen bör minskas i den mån vederbörande på grund av befordran eller eljest genom löneklassplacering er-

håller högre lön ävensom om han med oförändrad lönegradsplacering erhåller särskilt årsarvode eller högre dylikt arvode. De närmare villkoren för att erhålla personligt lönetillägg torde få fastställas av Kungl. Maj:t.

I fråga om besiktningsveterinärs löneförmåner i övrigt, tillsättning, pensionering m. m. bör gälla i huvudsak samma bestämmelser som för statstjänstemän i allmänhet. Om ersättning åt ställföreträdare och vikarie för besiktningsveterinär bör Kungl. Maj:t äga förordna.

Kostnaderna för besiktningsveterinärorganisationen bör bestridas från det i årets statsverksproposition preliminärt beräknade anslaget Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning vid kontrollslakterier. Anslaget bör beräknas att täcka kostnaderna för löner och arvoden, för resor och traktamenten i samband med vikariat m. m. samt för sjukvård. Övriga för besiktningsveterinärernas verksamhet erforderliga omkostnader förutsätts även i fortsättningen skola bestridas direkt av slakteriföretagen. Nyssberörda rese- och sjukvårdskostnader torde kunna uppskattas till 15 000 kr. respektive 3 000 kr. Anslaget synes behöva uppföras med sammanlagt 2 818 000 kr. och anvisas förslagsvis. Kungl. Maj:t torde böra fastställa stat för verksamheten, i den mån denna skall finansieras via statsanslaget, ävensom särskild personalförteckning över extra ordinarie tjänster.

Att besiktningsveterinärorganisationen förstatligas bör enligt min mening inte medföra att kostnaderna för densamma överförs från slakteriföretagen till staten. Jag förordar därför, att statsverket gottgörs kostnaderna av företagen. Detta bör ske genom en särskild taxa. De av utredningen angivna huvudprinciperna för en sådan taxa anser jag mig kunna godta. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, veterinärstyrelsen att på grundval därav fastställa taxan.

Förutom de kostnader för organisationen, vilka skall bestridas från förutnämnda anslag, bör taxan täcka statens kostnader för tjänsteinnehavarnas pensionering. Taxeinkomsterna bör uppbäras på driftbudgetens inkomstsida under Egentliga statsinkomster: Uppbörd i statens verksamhet. Inkomsttiteln bör benämnas Avgifter vid köttbesiktning.»

Utskottet. De i propositionen framlagda förslagen anser sig utskottet böra tillstyrka. Utskottet förordar sålunda, att besiktningsveterinärerna vid kontrollslakterierna från och med den 1 juli 1962 erhåller statlig anställning. Kostnaderna för besiktningsveterinärernas avlöande m. m. bör alltjämt slutligt gäldas av slakteriföretagen. Såsom i propositionen anförts bör detta ske genom att företagen gottgör statsverket kostnaderna genom en särskild taxa. I motionsparet I: 722 och II: 871 har yrkats att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition måtte besluta, att kostnaderna för de vid kontrollslakterier statligt anställda besiktningsveterinärernas löner, pensioner, traktamenten och övriga anställningsförmåner skall bestridas av statsverket. Utskottet som inhämtat närmare upplysningar i ämnet har därvid funnit att de av statsmakterna numera tillämpade principerna vid behandlingen av likartade kontrollspörsmål i regel innebär en avgiftsbeläggning av

förekommande förrättningsåtgärder. Med anledning härav finner sig utskottet ej böra tillstyrka förevarande motionsyrkanden.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må,

I. med bifall till Kungl. Maj:ts framställning

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa personalförteckning för besiktningsveterinärorganisationen i enlighet med vad i det föregående förordats,

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente och statens allmänna tjänstepensionsreglemente, som påkallas i anledning av besiktningsveterinärorganisationens förstatligande, ävensom utfärda de övergångsbestämmelser, som må bli erforderliga i anslutning därtill;

II. med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 722 och II: 871 besluta, att kostnaderna för besiktningsveterinärernas löner, pensioner, traktamenten och övriga anställningsförmåner skall slutligt bestridas av slakteriföretagen, på sätt i det föregående angivits;

III. med bifall till Kungl. Maj:ts framställning

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de föreskrifter och vidta de åtgärder i övrigt, som erfordras för att genomföra de framlagda förslagen,

2) till *Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning vid kontrollslakterier* för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsav 2 818 000 kr.

Stockholm den 15 maj 1962

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Lage Svedberg*, Jonsson*, Bertil Andersson, Mossberger, Nils Hansson, Gunnar Berg, Uno Olofsson*, Ringaby, Jonasson och Isacson; samt

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Antby*, Nilsson i Lönsboda, Johansson i Västervik*, Franzén, Lundmark, Nilsson i Bästekille*, Trana*, Eskilsson i Likenäsa* och Hedin.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Jonasson*.